

Újbor előtt...

Beszélgetés
a pénzügyőrökkel

Nyolcszázötvenezer liter pálnka és 140 ezer hektoliter bor... Ennyi ellenőrznek a Csongrád megyei pénzügyőrök évente. Most össze kezdődik a munka java. Hamarosan megélelnének a szőlők, tart a szüret, s már javában főzik a pálnkát. Sok a gond, s nem minden bortermelő tartja meg a szabályokat.

Ellenőrzés

— Milyen problémák vannak a pénzügyőröknek?

— Talán a legtöbb munkát a közkezdelt szüret okozza — mondja a Csongrád megyei pénzügyőrség parancsnoka. — Várjuk a bejelentéseket a szüret eredményéről, s akkor megkezdjük az ellenőrzést. Reméljük, idén az ellenőrzéssel befejezhetjük a munkát, nem lesz anynyi elrejtett bor, mint tavaly.

— Milyen trükköket alkalmaznak egyes termelők, hogy ne fizessenek adót?

— A cselek legszélesebb skáláját. Összeöntik az őbort az újjal, máshol tárolnak hordókat, mint ahogy bejelentették. De ez sem jár eredménnyel, előbb-utóbb ráfizetnek, s akkor drágább az adó, mintha becsületesek lettek volna. Még azt sem tudja mindenki, hogy csak azok a bortermelők részesülhetnek adókedvezményben, akik a szőlőt ténylegesen művelik és a földhasználati jogot igazolni tudják. Sokan

szőlőt vásároltak vagy mustot, s erre indokolatlanul adókedvezményt kérnek.

A pálnkafőzés ügye

— Sok probléma van a szeszfőzéssel?

— Igen, jelenleg a megyében 40 szeszfőzde nek kellene üzemelni. Közülük viszont 9-ben még nem biztosították az üzemkezdéshez szükséges feltételeket. Az FMSZ-ek nem törődnek eléggé az ügyvel, pedig már le kellett volna főzni a korai gyümölcsöket, mert nem lesz sem idő, sem hely a törköly főzéséhez és párolásához. Az őszi almatermés is olyan nagy, hogy ugrásszerűen megnő az almacefre. A szeszfőzdek már csak egy-két hónapra előre vállalnak leparlást. Az emberek várnak egy darabig, aztán házilag végzik el a „szeszgyártást”. Így az állam is ráfizet, s az is, aki megunta a várakozást. Bizonyos részben a szeszfőzdek elhanyagolásával magyarázható az, hogy míg az első fél évben 12 zugfőzőt csíptünk el, az

utolsó két hétben már hármat.

— Mi a szabály: a termelőszövetkezetek mennyi bort adhatnak tagjaiknak kedvezményes adótétel mellett?

— Munkaegységként legfeljebb fél liter bort oszthatnak ki, de személyenként a 200 literet nem haladhatják meg. Ha egy családban egy termelőszövetkezet tag van, a kedvezményesen elszámolt bor, valamint a háztájiban termelt borból igénybevehető kedvezménykiegészítés 300 liter lehet. Ha több tsz-tag van a családban, akkor 400 liter.

A szabályt meg kell tartani!

— Mi a következménye, ha elmulasztják a termésbejelentést?

— A bejelentést elmulasztó ellen eljárást indítunk, megvonjuk tőle a kedvezményt és pénzbüntetést is fizet. Aki részben rejti el természet az adózatát elől szintén büntetést követ el.

K. A.

Forgalomszámlálás közlekedési tanulmányterv készítéséhez

Az Út-és Vasútervező Vállalat a szegedi megyei jogú városi tanács megbízásából közlekedési tanulmánytervet készít Szeged városfej-

lesztési tervéhez. A tervképzés alapjául az idén már három forgalomszámlálást végeztek az UVATERV emberei. Az első alkalommal azt tanulmányozták, hogy a tömegszállító közlekedési eszközökön, villamoson, autóbuszon mennyi ember utazik, az egyes megállóknál mennyien le. A második alkalommal a közúti forgalmatszám-lálást. Figyelemmel kísérték, hogy különböző gépjárműtípusok a város melyik részén közlekednek a legtöbbet. A harmadik forgalomszámlálásra a napokban került sor, amikor a nagykörúton belüli forgalmi csomópontokat tanulmányozták a szakemberek.

A forgalomszámlálás után az adatokat értékelik. Ennek alapján a jövő év közepére elkészül az a közlekedési tanulmányterv, amely feltárja a város közlekedési problémáit, javaslatot ad az utak szélesítéséhez, a forgalom gyorsításához.

Műtő a gyárban

Tegnap a ruhágyár nagytérmet orvosi műtővé alakították át. Fehér falakkal három fülkét alakítottak ki, s a szegedi vésradó állomás orvosai, asszisztensei itt várják a gyár dolgozóit. Nem kellett sokáig várakozniuk, mert az üzem vöröskeresztes alapszervezete jól szervezte a vésradó napot, s egymás után érkeztek a dolgozók, s adtak vért.

Dr. Kovács Lajos üzemorvos mutatott jó példát, elsőként adott vért. S aztán a többiek. Délután öt óra volt, amikor az üzemben jártunk, de az ideiglenes műtőben még mindig nagy volt a forgalom. A délutáni műszak-

ban dolgozók adták önként, jó szívvel az életet jelentő, nélkülözhetetlen gyógyszert, a vért.

Például Hadobás Rozália a hetes teremből, Süli István, a műszerész csoport vezetője, Szabó Istvánné szabász a délutáni órákban jelent meg a vésradón.

Orosz Istvánné, a X-es terem dolgozója öt óra után lépett ki a »műtőből«, s a vöröskeresztes alapszervezet, valamint a vérállomás dolgozó virággal köszöntötték, mint a 150. vésradót. Nem öt volt az utolsó, a késő esti órákig még sokan megfordultak a műtővé alakított kultúrteremben.

Prológ az új évadhoz

Nem titok, sőt mindinkább szóbeszéd tárgya művészetkedvelő körökben, hogy az elmúlt években, különösen a legutóbbi évadban a Szegedi Nemzeti Színház valamiképpen elszakadt a közönségtől. Okkal, ok nélkül-e, ne boncolgassuk ezúttal az új szezon kapujában. Annyi azonban bizonyos, hogy az okokat mindenképp nem a közönség érdektelenségében, színházzal szembeni averziójában, nem is a televízió vonzásában kell keresni. Az okok a színházon belül találhatók, s a színház falain belül is kell megtalálni a közönség szívéhez, érdeklődéséhez, színházpártoltságához vezető utat.

Kár lenne vészharangot kongatni, hiszen egyáltalán nem tragikus a helyzet, nem válságos, de mindenesetre sok év lerakodott tapasztalatai alapján figyelmeztet. Ugyanakkor biztató is az a tény, hogy a szegediek nagy várakozással tekintenek a mai színháznnyitással kezdődő évad elé. A várakozás jogos, és a reményeknek kétségtelen alapja is van. Az átlagközönség számára színes évad érzését kelti a sok érdekességet tartalmazó műsor, amelyben egyebek között három új magyarországi eredeti bemutatót is talál. A közelebről érdeklődők olvashatták az újságból, hogy bár a szegedi színház több tagja máshova szerződött, sokan jöttek újjak is, úgyhogy végeredményben az együttes, legfőként a prózai együttes mind létszámában, mind kvalitásban megerősödött. A bennfentesek azt is tudják, hogy a művészi munka irányításában, ezen belül a prózai együttes határozottabb kézben tartásában is biztató változások várhatók az új rendezői gárdával s a főrendezői poszt igéretes betöltésével.

Mindezek természetesen csak keretek: a lényeges mindebből az, hogyan él a színház adottságaival, megtalálja-e az állandó jó kapcsolatát a közönséggel. Mert az bizonyára bárki előtt nyilvánvaló, hogy közönség nélkül nem színház a színház. Elengedhetetlen a közönség helyes, jó értelemben vett szolgálata: szolgálni, de nem kiszolgálni kell. Ez nem játék a szavakkal, hanem kifejezője kíván lenni annak a gondolatnak, hogy nem lehet mindenféle igényt kielégíteni,

nem lehet látszólag tetszetős, de valójában nagyon is sekélyes követelések székeltőlójává szegődni, hanem a valódi közönségigényt, s egyben a közönség igényességre szoktatását, az igazi színházzsérteletet kell szolgálni s előmozdítani. Semmiképpem sem élhet a színház az olcsó közönségfogás eszközeivel, de nem is lebeghet, a közönségtől elszakadva, a szakmai kevesek értő magaslatának fellegeiben. Törjön a fellegekbe, de úgy, hogy egyben ragadja magával közönségét is! Ha ez mégsem sikerül, nem kell mindjárt a nézőt szidni, mert lehetséges, hogy az „elragadást” volt erőtlen vagy talán a fellegek sem voltak túlságosan vonzóak.

Az elmúlt két évtizedben Szegeden igényes és mindinkább korszerűen művelt színházlatogató tábor alakul ki. Ebben a mi színházunknak is elvitathatatlan szerepe van. De szerepe van a kornak is, amely minden téren — a színházi előadások terén is — magasabb igényeket, nagyobb követelményeket plántált az emberekbe. Ma már a szegediek is tömegesen látják fővárosi előadásokat személyesen is, és a tv képernyőjéről is. Igen gyakran, sőt talán többnyire megállják az összehasonlítást a szegedi produkciók, de a mérce mégis állandóan ott van: inspirál és figyelmeztet.

Igazságtalanságnak is tűnhet a fővárosi mérce emlegetése, hiszen a legtöbb esetben ott mások az adottságok, a körülmények. A Szegedi Nemzeti Színházunk azonban ezt az összevetést el kell viselnie, éppen annál a rangjánál fogva, amelyet mégiscsak kivívott magának az országos elismerést aratott egyik-másik előadásával, kezdeményezésével. Tudjuk, hogy rengeteg kicsinyes gondal is kell megküdenie a színház vezetésének, a próbahelyiségek hiányától sok más kisebb-nagyobb technikai és anyagi problémáig. Ezek megoldásához jogosan várja az arra illetékesek segítségét, jóindulatát, amelyet többnyire meg is kap. A közönség azonban minden megértése ellenére sem lehet ilyesmire tekintettel, mint ahogyan nem hajlandó belátni más befolyásoló tényezőket sem, egyebek között például különféle személyes elköltelezettségeket, vagy hasonló „szempontokat”. Nem érdekli, nem is érdekelheti a közönséget, hogy mi zajlik a kulisszák mögött. Csak egy érdekli: mit kap a színházon. Ugyanakkor mégis „belát” a kulisszák mögött. Nyomban észreveszi, ha valami nincs rendjén, ha valami más került előtérbe és nem a valódi művészet, tartalmi és formai követelményeivel egvárta. Akkor azután egy darabig bosszankodik, végül pedig szép lassacskán elmarad a színházból.

Hányszor lehet felhúzni a redőnyt?

Fülemüleperek — emberek bosszantására

A birtokháborítási ügyek különbözőségükben és az akták szaporításában igen széles skálán mozognak. Ha valakit jogalap nélkül megfosztanak birtokától, vagy annak használatában zavarást, már kész is a beadvány, amely a területileg illetékes kerületi tanács igazgatási csoportjához kerül. A jogos panaszok orvoslása mellett sajnos szép számmal vannak olyan ügyek is, amelyek csak fülemülepert képeznek, és elrabolják az emberek idejét.

Kákán is csomót

Az apróbb bosszantásoknak se szeri, se száma. S egy-némelyik ügy tovább hullámozik a tanács igazgatási csoportjának határozata után a bíróságig, sőt olykor a Legfelső Bíróságig is. S van ez fordítva is, amikor a bíróságnál kezdik a pereskedést, majd államigazgatási szinten a tanács igazgatási csoportjánál folytatódik. S míg megszületik a végleges döntés, hány kézen megy keresztül egy-egy ügyirat. Nehéz lenne megszámolni, és azt is, hogy az ügyelzésig hány embernek szereznek kellemetlen órákat, napokat.

Minék minősülhetne, ha nem bosszantásnak egy Móra utcai háztulajdonos kákán is csomót keresése. Lakójának ugyanis ki akarja szabni, hogy napjában hányszor húzhatja fel és eresztheti le lakásán az ablakredőnyt. Süt a nap és veri az eső a redőnyt — érvel a panaszos. Kérdezhetnénk tőle: mi a redőny rendeltetése? S vajon nem annak zavartalan használatával adta-e ki annak idején a lakást? Miért hát, akkor a kifogás? Azért, hogy a lakónak ne legyen nyugta, citáltassa feleslegesen stb?

Civódás nélkül...

Ki gondolná, hogy többórás tárgyalás tárgya lehet egy tv-antenna, amelyet mint sajátját, magával akart vinni a Pulcz utcából elköltöző albérlő. Az antennát az-

zal akarta visszatartani a főbérlő, hogy a leszereléssel a tető megrongálódik, amit majd vele fizetnek meg. Ugyanez iennállt az antenna felszerelésekor is, s utána a szél is ledönthette volna, sújthatta volna villám stb. Addig nem volt baj, amíg együtt nézték a tv-műsort, csak most, amikor az albérlő felmondta a lakást.

Nem képezheti vita tárgyát, hogy a válófélben levő házaspár egyike kizárhatja-e a másikat a közös szerzeményből, a lakásból, a bútorok és egyéb eszközök használatából. Móravárosból mostanában két ilyen ügy is szünte az aktákat egymás után, jöllehet az ágytól — asztaltól elválóknak nem kellett volna a kerületi tanács igazgatási osztályát is megismertetni életük botlásával.

A mosókonyha bonyodalmai

Két háztulajdonos a Remény utcában a közös használatú mosókonyhán kapott össze. Az ügyel végigjárták a járásbírósigot s mentek a megyei bíróságig. Végül is megállapodtak a birtokháborítás tényénél a kerületi tanács előtt. Egyik-jük megbontotta a mosókonyha tetőzetét és a tűzfalat, mire a másik az egész mosókonyhát követelte magának. A rongálót kötelezték az okozott kár kijavítására és ezer forint pénzbírságot helyeztek kilátásba, ha a rongálást megismételné.

S mit nyertek a hercehurcával? Továbbra is el kell viselniük egymást a mosó-

konyha közös használatával. Minderre nem tudtak volna rájönni maguk is? Dehogyanem. De ha már per, hadd legyen per — virtus aiapján sok kellemetlenséget szereztek egymásnak.

Miért az értetlenség?

A közös villanyhasználat is sok aktát szült már. A do-log ott kezdődik, hogy egyik lakó úgy vágja el az óránál a vezetékét, hogy a másiknak a lakásában ne legyen fény. Mostanában mintha elfogytak volna az ilyen birtokháborítások. Annál több van viszont azokból az ügyekből, amelyekben a főszereplő a főbérlő, az epizód szerepet pedig az albérlő alakítja. Sok furfangos módja van annak, hogy egyes főbérlők miként akarnak megszabadulni megunt albérlőjüktől. Kihúzzák alóla az ágyat, elviszik a szobából az asztalt, bezárják a ruhásszekrényt, elzárják előlük a vízcsapot, eldugják a WC kulcsát stb.

Szinte véget nem érően sorolhatnánk a bosszantások különféle módjait. S az ügyek végére hogyan tesznek pontot? A főbérlőt kötelezik arra, hogy mindazt a bútorzatot és használati eszközt továbbra is biztosítsa albérlőjének, amelyekkel annak idején együtt vette ki a szobát. De mennyi értetlenség után jutnak közös nevezőre, S ezt maguk is megteremthetnék, nem kellene bevonnai a hatóságot is az igazságtévesztésbe. Nem születne akkor anyai fölösleges akta, s nem vennék el emberrektől a drága időt más, fontosabb ügyek intézésétől.

L. F.

Szová tesszük!

Döcögő benzinellátás

A gépjárművezetők időnként csapnak a kezükkel és tovább hajtának a Lenin

körút 71. számú ház előtti 42-es számú benzinkúttól.

Tegnap, csütörtökön reggel 9 órakor is így történt. A benzint és a keveréket adó készülékre egy-egy papírlapot akasztottak, rajta a következő szöveggel: „Nincs!” Ebből mindenki érthetett. A kútkelzők elmondották, hogy a benzin szerdán délután 6 órakor fogyott el, a keverék pedig csütörtökön reggel fél 7-kor. Minden gépjárműtulajdonosnak nem magyarázhatták meg, hogy a szállítás miért döcög és azt sem, hogy nem tudják értesíteni a központon, mert a 42-es kútnak nincs telefonja.

Annyi bizonyos, hogy az új automata készüléket a régi, 5 ezer liter befogadóképességű tartályokra szerelték, következképp hamar kiürülnek a tartályok, az üzemanyagszállítás zavartalanságát viszont nem biztosítják. Ezt bizonyítja az is, hogy az elmúlt hét mindkét szombatján, déli 12 órától 3-ig valósággal sorban álltak a gépjárművek a kút előtt. Harmencöt percbe is beletelt, amíg valaki üzemanyaghoz jutott, mert csak egyetlen kútkelző szolgált ki, aki időnként bement az üzletbe olajért, majd hol a benzinkúthoz, hol pedig a keverékes kúthoz szaladgált. Kérdés: ez az állapot meddig tartható fenn, amikor Szegeden napról napra több gépjárművel kell számolni?

LŐKÖS ZOLTÁN

L. F.